

'Les ciutats comparteixen més objectius i més urgències que els estats'

ALBERT
PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-

PUNSOLA-44)

Periodista

Sostenible.cat

09/07/2012

La diputada, i membre del comitè executiu regional de l'ICLEI a Europa, Mercè Rius, explica a Sostenible les seves impressions sobre el Congrés Mundial de l'ICLEI, que va tenir lloc a Belo Horizonte, i la posterior Conferència sobre el Desenvolupament Sostenible Rio+20. Mercè Rius ha pogut constatar en tots dos esdeveniments el reconeixement per part de la comunitat internacional de la contribució

del món local a les polítiques ambientals.

Quina valoració en fa del Congrés Mundial d'ICLEI i en concret de la participació del món local català?

(F)

Per a mi la valoració és molt positiva. L'ICLEI té representacions d'arreu i al congrés hi van assistir més de 1.200 persones. Cal destacar el pes de Amèrica del Sud i d'Àsia, més important que el d'Europa. La impressió general és que l'Àsia, a banda de ser una potència emergent en l'àmbit econòmic, ho és també en sostenibilitat: cada cop més ciutats d'aquest continent es mouen en aquesta direcció. Pel que fa a la nostra participació, la Diputació i l'Ajuntament de Barcelona ens vam coordinar al màxim i vam estar entre les delegacions més actives.

Quines van ser les novetats i les conclusions?

(F)

D'una banda s'han seguit les directrius principals ja marcades anteriorment, com el desenvolupament de ciutats més eficients en l'ús de recursos, però també es va anar més enllà amb conceptes com les ciutats resilients i les ciutats productives, i el desenvolupament d'infraestructures que donin suport a aquestes fites. També es va consolidar la visió, cada cop més estesa, de que és a les ciutats on es trobaran les solucions als problemes socials i ambientals. Aquesta va ser la conclusió principal.

De les línies de treball que ha esmentat, quines cal prioritzar en uns moments en què les polítiques públiques es veuen dificultades per la crisi? Com es pot posar en marxa el cercle virtuós?

Aquestes qüestions ens les hem plantejades, no només davant el congrés de l'ICLEI, sinó a l'hora d'enfocar la política de l'àrea de medi ambient a la Diputació. I la resposta és que cal prioritzar els àmbits de l'eficiència energètica i les renovables. El tema de les renovables ha quedat frenat, si bé parlant amb el ministre Arias Cañete ens va comentar que, entre juliol i setembre, sortirà el decret d'autoconsum. Aleshores, en funció d'aquest decret, reprendrem l'impuls a les renovables. La línia de l'eficiència és la que veiem que, en temps de crisi, ens permet treballar amb un partenariat públic-privat i obtenir inversions en els municipis, de les quals se'n deriva un estalvi. Els ajuntaments hi estan predisposats perquè els va bé econòmicament i es contribueix a un objectiu final ambiental. Prioritzar un tema, però, no vol dir que ens oblidem de la importància de la resta.

Què diferenciaria un congrés del món local com el d'ICLEI de la Cimera Rio+20 on el món local també hi és però el protagonisme és dels estats?

Una de les impressions més fortes del congrés de l'ICLEI en relació a Rio+20 és que, pel que fa a les ciutats, no hi ha tants problemes particulars i que de fet pràcticament tots els problemes són comuns, per no dir que són els mateixos: abastament d'aigua, tractament de residus, transport i contaminació

atmosfèrica. Les solucions també són, amb petites variacions, molt similars. I no tenen color polític, sinó un marcat accent tècnic. Les ciutats comparteixen més objectius i més urgències que els estats. S'ha parlat del fracàs de Rio+20 per culpa dels estats. I, efectivament, s'arriba a la conclusió de que és molt difícil que els estats es posin d'acord i això té com a resultat un nivell de compromís baix, perquè tothom s'hi senti còmode, que limita l'avenç.

(F)

Una ciutat no pot esperar 20 anys per tenir un sistema eficient de recollida i tractament de residus, les solucions no es poden ajornar d'aquesta manera. Els representants del món local estem deslliurats dels condicionants geopolítics dels estats. Si a nivell internacional podríem dir que hi ha competició entre

països, a nivell local domina la cooperació, la gent té ganes de compartir coneixement per aplicar-lo immediatament en el seu municipi.

Per les respostes que s'ha de donar a la gestió diària...

El president mundial d'ICLEI va fer un discurs on va dir que "les grans decisions a casa meva corresponien al meu pare i les petites la meva mare, però mai no arribava el moment de prendre grans decisions". És d'aquelles bromes que amaguen un fons molt seriós: si es van resolent molts temes a petita escala disminuirà la necessitat de prendre grans decisions. Evidentment, pels drets d'emissions o del transport aeri o marítim sempre faran falta tractats i internacionals. En qualsevol cas, mentre els estats només arriben a un acord de mínims, les ciutats i els governs locals van sovint en la mateixa direcció i això és un moviment imparable que fa 20 anys, per exemple, no existia.

Aquesta sintonia que es dona en el món local, es reflecteix bé organitzativament parlant?

Sí, l'ICLEI mateix n'és una prova. De fet les ciutats s'agrupen en múltiples organitzacions que posen èmfasi en temes diferents. En el cas d'ICLEI és la sostenibilitat però hi ha altres agrupacions com [Ciutats i Governos Locals Units](http://www.cities-localgovernments.org/) (<http://www.cities-localgovernments.org/>) que són més generalistes. Catalunya ara vicepresideix la xarxa [Network of Regional Governments for Sustainable Development](http://www.nrg4sd.org/) (<http://www.nrg4sd.org/>), que promou el desenvolupament sostenible a nivell regional i és la veu i la representant dels governs regionals a nivell internacional en aquest àmbit d'actuació.

Fins a quin punt són conegudes fora les iniciatives del món local català?

Crec que l'Ajuntament de Barcelona i la Diputació són referents en molts temes ambientals. No hi ha dubte, i es nota molt, que el pes de la marca Barcelona a nivell internacional ajuda. Però hi ha una realitat sòlida al darrere. En el cas de l'Ajuntament de Barcelona perquè ha tingut unes polítiques molt avançades i la Diputació, com a primera estructura de suport del Pacte d'Alcaldes, perquè permet mostrar les experiències de molts pobles i ciutats. Quan expliquem que tenim 140 PAES acabats i 186 municipis adherits al Pacte d'Alcaldes això ens dona una massa crítica que no hi és en altres indrets. El programa [ELENA](http://www.diba.cat/mediambient/elena/quees) (<http://www.diba.cat/mediambient/elena/quees>) afavoreix que les iniciatives no quedin només en la planificació i que les actuacions es vagin concretant.

Ha citat anteriorment l'ús del terme "fracàs" aplicat a Rio. Comparteix aquesta conclusió?

(F)

Precisament, una de les coses que s'han aconseguit a la cimera és el reconeixement de la gran tasca que es fa en els àmbits anomenats subnacional o regional i de que moltes vegades les accions d'aquests governs estan per davant de les polítiques d'estat. Des d'aquest punt de vista, el món local pot tornar de Rio satisfet. Sobre la resta d'aspectes de la cimera, la lectura que es va fer per part de la delegació catalana no era tan pessimista. Es va constatar que potser no hem fet cap gran pas endavant, però tampoc n'hem fet cap enrere. I tot el que s'ha avançat des de Rio 1992 és terreny consolidat.

Els mitjans, en general, n'han fet valoracions més aviat negatives

Entenc que la lògica mediàtica demana resultats molt visibles que es puguin traduir en un titular i, com no hi hagut convenis i tractats, a diferència del que va passar fa 20 anys, doncs el judici és més negatiu. Però si ho pensem bé, el 1992 no va haver-hi resultats immediats dels grans compromisos. Les Agendes 21 van trigar el seu temps a desplegar-se. El 2015 s'hauran de revisar els objectius del Mil·lenni integrant-hi la visió sostenible i potser aquí veurem un primer resultat important de Rio+20. En la meua opinió tampoc es podien plantejar ara uns objectius absolutament ambiciosos quan encara no hem estat capaços de complir molts dels objectius anteriors. D'altra banda, la crisi econòmica també condiciona negativament a l'hora de plantejar-se grans fites. En el cas de la creació d'una nova agència de Nacions Unides amb finançament propi, està clar que aquesta qüestió ha incidit.

L'ha decebut que no es creés aquesta nova organització?

Per la governança mundial aquesta és una qüestió rellevant i el fet que hi hagués una autoritat mundial en medi ambient, en els termes en què s'havia pensat, hauria estat una fita important. Però de cara a

la tasca que s'està fent ara mateix al món local, el fet que es creï o no la nova agència no és tan significatiu.

Per què l'economia verda ha aixecat tan de recel?

Crec que des d'algunes posicions hi ha molta desconfiança i això fa que es vegin amenaces on no hi són. Des de les comunitats indígenes pensen que és un subterfugi del capitalisme per apoderar-se dels seus recursos i des d'algunes economies emergents es veu com un instrument dels països rics per limitar-los el creixement.

(F)

Un fet curiós és que a Rio algun estat s'ha posicionat sobre aquesta qüestió de manera crítica, mentre que al congrés de l'ICLEI una ciutat important d'aquest mateix estat defensava iniciatives totalment alineades amb l'economia verda. De fet, això té molt de sentit, perquè en el congrés es va donar molta importància a les ciutats productives i en tendir cap a un cert grau d'autosuficiència en els recursos. Per tant l'economia verda pot ser en bona part una economia local.

Quina lectura en fa del gran nombre de compromisos voluntaris (<http://www.uncsd2012.org/allcommitments.html>) que va haver-hi a Rio+20?

Els compromisos voluntaris permeten a qui vulgui tirar endavant, ja sigui des de l'àmbit públic o privat, fer-ho sense haver d'esperar els grans acords. D'aquesta manera, ningú està limitat en la seva ambició i en marcar-se uns objectius als quals pot arribar.

Etiquetes: [Món](#) (/etiquetes/mon)

Share 0

Tuit

 (<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/entrevista/les-ciutats-comparteixen-mes-objectius-i-mes-urgencies-que-els-estats-1>)

 (<https://www.sostenible.cat/print/entrevista/les-ciutats-comparteixen-mes-objectius-i-mes-urgencies-que-els-estats-1>)

Relacionats

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors](/newsletter/sostenible) (/newsletter/sostenible)

(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat

**Diputació
Barcelona**

(<http://www.diba.cat>)

[Arxiu \(/arxiu\)](#)

[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](#)

[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](#)

[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](#)

[Avís legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](#)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)

[https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888\)](https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888)

[http://www.twitter.com/xarxasost\)](http://www.twitter.com/xarxasost)

[http://youtube.com/xarxasost\)](http://youtube.com/xarxasost)

[\(rss.xml\)](#)